

AMERISKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 2

CLEVELAND, OHIO, MONDAY MORNING, JANUARY 4TH, 1937

LETO XL — VOL. XL.

Prijazen klic vsem onim, ki bi radi poslali državljeni. Osemnajst šol odprti ta teden

Cleveland. — Nihče v Clevelandu se ne more pritožiti, da nima prilike postati ameriški državljan. The Citizens' Bureau otvori ta teden osemnajst šol v raznih delih mesta, kjer dobijo vsi tujezemci simpatičen in natančen pouk o državljanstvu.

Kongres je zadnje leto spreminil mnogo določb glede pridobitve državljanstva. Danes je težko postati ameriški državljan, toda pod spretnim vodstvom učiteljev The Citizens' Bureau, boste dobili natančne podatke in navodila, tako postati državljan v najkrajšem mogočem času.

Sledeče šole za državljanstvo bodo odprte od 4. januarja naprej: Alexander Hamilton šola, 3465 E. 130th St., vsak torek. Alta House, 12510 Mayfield Rd., vsako sredo. Broadway Library, na 55. cesti in Broadway, vsak četrtek. Collinwood Library, 856 E. 152nd St., vsak torek.

East 131st Library, na 3830 E. 131st St., vsak četrtek. Glenville Library, 660 Parkwood Dr., vsak ponedeljek. John Adams School, 3817 E. 116th St., vsak ponedeljek. Miles Park Library, Miles Park in E. 93rd St., vsak petek. Rice Library, 2820 E. 116th St., vsak torek. St. Clair Library, St. Clair Ave. in E. 55th St., vsak četrtek.

Generalni štrajk pri General Motors

Flint, Mich., 3. januarja. Na zborovanju unijskih voditeljev v tem mestu se je sklenilo sklicati generalni štrajk vseh uslužbencev, ki so zaposleni pri General Motors korporaciji, ako kompanija ne prizna kolektivnega pogajanja na narodni podlagi. Eksekutivni unijski odbor se zbere v ponedeljek v Detroitu. Formalno bo svoje zahteve na General Motors. Tekom enega tedna mora priti do odločilne krize. Ogromno zborovanje Fisher Body delavcev v Clevelandu se je vršilo včeraj popoldne. Sklenilo se je v masah piketirati Fisher Body tovarno, da se pokaže kompaniji moč štrajkarjev. Za torek popoldne ob 2. uri je pa napovedan drug šod, ki se vrši v S. N. Domu na St. Clair Ave. Zastopniki, ki so šli v Flint, Mich., bodo poročali na tem shodu.

Otok umrl

Umrli je Florence Wasi, stara 3 leta. Dekliško ime njene matere je bilo Agnes Dular. Pogreb ranjke hčerke se vrši v torek ob 9. uri iz hiše žalosti na 5806 Luther Ave. Iskreno sožalje staršem!

214 žrtve

Avtomobili so v Clevelandu v preteklem letu ubili nič manj kot 214 oseb, ali 14 več kot v letu 1935. 7.405 oseb je bilo tekom preteklega leta več ali manj ranjenih od avtomobilov v Clevelandu.

Pomožni koroner

Novo izvoljeni koroner dr. Gerber je imenoval litvinskega zdravnika dr. Kazlauskas, 6900 Superior Ave., za svojega prvega pomočnika s plačo \$3600.00 na leto.

Zadušnica

Za pokojnim Jakob Rosmanom se bo brala sv. maša v torek ob 7. uri v cerkvi sv. Vida. Prijatelji so vabljeni.

Superior Library, 1347 E. 105th St., vsak četrtek. University Center, 7078 Broadway, vsako nedeljo ob 9. zjutraj. Brooklyn Library, W. 25th St. in Mapledale Ave., vsak petek. Carnegie West Library, Fulton Rd. in Bridge Ave., vsak četrtek.

South Library, Scranton Rd. in Clark Ave., vsako sredo. Lorain Library, 8210 Lorain Ave., vsak torek. Jefferson Library, 850 Jefferson Ave., vsak petek. Poleg tega se pa vrši pouk o državljanstvu vsako sredo in vsak četrtek večer v glavnem uradu The Citizens' Bureau, Marshall Bldg., Public Square.

Pouk se vselej začne ob 7. uri zvečer. Za one pa, ki delajo zvečer ali ponoči, se vrši izreden pouk vsak torek zjutraj ob 9. uri v uradu The Citizens' Bureau, Marshall Bldg.

Za naše rojake je najbolj pripravna šola v St. Clair Public Library, 55. cesta in St. Clair Ave. Pričetek termina je v četrtek 7. januarja ob 7. uri zvečer. Sprejemajo se moški in ženske. Za vsa nadaljna in točna pojasnila se oglasite v knjižnici na omenjeni večer. V vašo lastno korist vam ponovno svetujemo, da postanete državljan Zedinjenih držav. Še je do 20,000 naših ljudi v Clevelandu, ki niso državljeni.

Brezposelna zavarovalnina

Boston, 31. decembra. Najvišja sodnija države Massachusetts je odobrila postavbo brezposelne zavarovalnine, ki si li delodajalce, da prispevajo v poseben fond, iz katerega se brezposelnim plačuje zavarovalnina. Dve kompaniji sta se pri-tožili glede neustavnosti postavbe, toda najvišja sodnija je bila mnenja, da je postavba popolnoma ustavna. Omenjene kompanije se bodo pritožile na najvišjo sodnijo Zed. držav.

Novi uradniki

Društvo Collinwood Boosters, št. 188 J. S. K. J. je izvolilo sledeče uradnike za 1937: predsednik Anton Laurich Jr., podpredsednik Joe Struna, tajnica in blagajničarka Alice Struna, 14719 Saranac Rd., zapisničarica Mary Laurich. Nadzorniki: Alice Laurich, Mrs. Mary Laurich in Joe Struna. Zdravnik dr. L. J. Perme.

Zgubljen svinčnik

Zadnjo soboto večer se je zgubil Eversharp svinčnik, črn in z zlatom okrašen, v okolici St. Clair in Norwood Rd. Kdor ga vrne dobi \$1.00 nagrade. Stanley Erzen, državna trgovina, 6129 St. Clair Ave.

Mr. Bajt policist

Za policista je bil nastavljen z novim letom mladi Mr. Anthony Bajt. Družina stanuje na 1432 E. 52nd St. Mladi Anton je fest fant in bo delal čast svojemu poklicu.

Štirje aretirani

Policija je pod načelstvom kapitana Savage aretirala v okolici Fisher tovarne štiri tujezemce, katere je obdolžila, da so širili komunistično literaturo med štrajkarji.

Obisk

Preteklo soboto nas je obiskal Mr. Jos. Hiti iz Barbortona. Dospela je tudi soproga in družina.

Prijatelj tujezemcev

V New Yorku je umrl Col. Daniel MacCormack, generalni naselniški komisar Zedinjenih držav. Njegova smrt je velik udarec za vse poštene tujezemce v Ameriki, ki so imeli v njem svojega najboljšega prijatelja. Težko bo dobiti enako poštenega in značajnega človeka za njegov urad.

Evropa ima milijone skrite v Zedinjenih državah

Washington, 3. januarja. — Razne evropske države kot tudi privatni ljudje so nakopili v shranili v Zedinjenih državah stotine milijonov dolarjev. Tujezemci so prepričani, da so naše ameriške banke in denarni zavodi mnogo bolj varni kot pa evropske banke. Obenem pa je ta denar tudi pripravljen deloma za nakup raznih potrebščin za slučaj, da izbruhne v Evropi že dolgo pričakovana vojna. — Razne evropske države in privatniki so tekom zadnjih petih let nakopili v Ameriki do 8 tisoč milijonov dolarjev vrednosti. To premoženje je deloma v zlatu, deloma v sigurnih vrednotah. — Bodoči kongres lahko naredi postavbe glede nevtralnosti v slučaju evropske vojne, toda evropske države bodo še vedno v stanu kupovati v Ameriki orožje in strelivo, kajti za njih lastni denar jim tega niti vlada Zed. držav ne more prepovedati. Francija ima danes v Zed. državah skoro \$1,500,000,000 v zlatu, Anglija do \$2,000,000,000. Ostale milijarde so razdeljene med dvajset drugih evropskih držav. — Celo Nemčija ima naloženih \$500,000,000 v Zed. državah. Denar bo potrebovala, ko pride do vojne med Nemčijo in Rusijo.

Vest iz domovine

Mr. Viktor Vokač, 1165 E. 61st St., je dobil iz domovine pismo, v katerem se mu sporoča, da je preminul dne 5. decembra 1936 njegov oče Karol Vokač v visoki in častitljivi starosti 94 let. Doma je bil iz Jame pri Žužemberku. V domovini zapušča sina Karla, v Clevelandu pa sina Viktorja in hčer Mary Bodner v Californiji in mnogo drugih sorodnikov. Naj bo častitljivemu očaku rahla slovenska zemlja!

Dve materi

Dve materi v Clevelandu imata enako čast, da sta prinesli na svet ob istem času prvo dete v tem letu. — To sta Mrs. Milton Walker, 3310 Bader Ave., in Mrs. Viola Diamond na 12405 Brighton Ave. Obe sta porodili po eno deklico ob 12.01 pretekli petek zjutraj.

Novoletne žrtve

V 25 raznih ameriških državah je bilo na novoletni dan ubitih 136 oseb in sicer nekako 100 od avtomobilov, drugi so pa postali žrtve razstrelb, tepeža in uboja ali umora. Poročila iz ostalih 23 držav niso še popolna.

Pogreb Vukoviča

Pogreb Franka Vukoviča se vrši v torek 8:45 dopoldne iz pogrebnega zavoda A. Grdina in Sinovi v cerkev sv. Pavla na 40. cesti in na Calvary pokopališče.

V bolnici

V Lakeside bolnico je bila odpeljana v svrhu operacije Mrs. Mary Podgorelec, 690 E. 159th St. Nahaja se v sobi št. 414. Obiski so dovoljeni.

Štrajki v avto industriji vznemirjajo Ameriko

Washington, 3. januarja. — Štrajki, ki so nastali zadnje čase v avtomobilski industriji in ki so povzročili, da je že 40,000 delavcev na štrajku in ki bodo najbrže povzročili, da nadaljni tisoči izgubijo delo, so začeli zelo skrbeti vlado. Vlada je mnenja, da če se takoj nekaj odločnega ne ukrene, da bo avtomobilska industrija v deželi popolnoma prenehala. Delavska tajnica, Miss Perkins, bo prisiljena predložiti predsedniku F. D. Rooseveltu resnost položaja, in kot se sliši, bo Roosevelt sam, če se posredovalcem v delavskem oddelku vlade ne bo posrečilo narediti mira v avtomobilski industriji, prisiljen posredovati. Dvajset zveznih izvežbanih posredovalcev je sedaj na delu in skušajo doseči poravnavo med industrijskimi delavci.

Novoletna partija

Washington, 2. januarja. — Šele sedaj so prišli gostje, ki so bili povabljeni na novoletno partijo k znani milijonarki Mrs. McLean, nekoliko k sapi, da lahko povedo, kako in kaj je bilo na novoletne zabavnem večeru. Povabljenih je bilo 250 oseb. In te osebe so povzile sledeče dobrote: 480 kvortov šampanjca, 299 kvortov škotskega žganja, 48 kvortov takozvanih "cocktails", 400 kvortov pive, 36 kvortov raznih likerjev. Za večerjo so pa imeli: — paradiznike nabasane z mesom od rakov, juho z gobami, prsa guinejskih piščancev s spinačo in pečenim kompirjem. Šest vrst sladoleda, kavo in likerje. Večerja je veljala milijonarko \$50,000. Mrs. McLean je nosila ob tej priliki sloveči Hope demant, ki je vreden \$2,000,000.

Smrtna kosa

Nad S. N. Domom na St. Clair Ave. plapolala zastava na poldrogu, v znamenje, da je umrl eden izmed direktorjev Doma. In res je preminul splošno poznani Stefan Lunder, star 55 let. Tu zapušča žalujočo soprogo Marijo, rojeno Doles, in 5 otrok: Hermino, poročeno Race, Stefanijo, Adolfa, Marijo in Jožefa, brata Jožefa in več drugih sorodnikov. Pokojni je bil doma iz vasi Doljenje Poljan pri Velikih Laščah, kjer zapušča brata Franca, seštro Francisko Rigler in več sorodnikov. V Ameriki je bival 31 let. Bil je dolgoletni blagajnik društva Naprej št. 5 SNPJ, član društva Glas Clev. Delavcev št. 9 SDZ in samostojnega društva Srca Jezusovega. Bil je direktor S. N. Doma in odbornik Kluba društev. Bil je jako aktiven odbornik, blag družabnik in so-trudnik. Truplo se nahaja na njegovem domu na 1411 E. 51st St. do danes opoldne, nakar bo prepeljana v S. N. D., da mu vsi prijatelji in znanci lahko izkažejo zadnjo čast. Pogreb se vrši iz S. N. Doma v torek ob 8:30 zjutraj v cerkev sv. Vida in na Calvary pokopališče pod vodstvom Jos. Zele in Sinovi. Bodi zavednemu družabniku in skrbnemu očetu ohranjen blag spomin. Presto ostanj družini naše globoko sožalje!

* Francoski vojaki bodo zana-prej dobivali vsak dan en liter domačega vina.

Tožba kompanije

The Goodyear Tire & Rubber Co. v Akronu je naznanila svojim uslužbencem, da je radi neprestanih štrajkov v letu 1936 izgubila toliko naročil, da bo prisiljena v letu 1937 zelo omejiti svoje poslovanje. Kompanija naznanja, da bo prisiljena odpustiti od dela več tisoč uslužbencev, kar bo zelo škodovalo mestu Akronu. "Pravica delati je enako sveta kot pravica štrajkati," pravi predsednik kompanije Litchfield, "toda kompanija ne more napredovati in plačevati zaslužek, ako radi štrajka zgubi naročila vredna milijone dolarjev."

Jastrebi, sneg, led in psi na španski fronti

Na novoletni dan na fronti rebelov. — Visoko je zapadel sneg na španski fronti pred Madridom. Boji so skoro ponehali, kar je dobrodošlo obema bojujočima strankama, ko sta dobili čas, da pokopljejo padle tovariše. Sneg in led je v okolici Madrida. Vojaki na obeh frontah so zaviti v kožuhe in odeje. Sneg na fronti ni bel, kot je bel v deželah miru, pač pa gosto oblit s človeško krvjo. Psi, ki so izgubili svoje gospodarje, tulijo vso noč, jastrebi plovejo nad bojiščem in iščejo — mrtvih trupel. Vojaki se grejejo ob ceveh svojih pušk, ki so razgredeli radi neprestanega streljanja. Ranjenci neizmerno trpijo, ker nimajo prave postrežbe. General Franco, poveljnik nacionalistov, se je včeraj izjavil, da je dobil dovolj pomoči, da pride lahko v treh tednih v Madrid.

Mladinski pevski zbor

Pri Mladinskem pevskem zboru S. D. Doma na Waterloo Rd. so bili izvoljeni sledeči uradniki za 1937: predsednik John Terlep, podpredsednica Marion Bašel, tajnica Martina Hribar, zapisničarica Ana Grajzar. Na seji je bilo tudi sklenjeno, da se preskrbi tri lepe nagrade, ki bodo oddane na spomladanskem koncertu, ki se vrši 2. maja. Dobitki so: bicikel za fanta in dekle in krasna električna svetilka. Nagrado dobi tudi oni, ki prodajo največ listkov, in sicer po \$5.00, \$4.00, \$3.00 in \$2.00. Ena nagrada je za \$1.00.

Tožba radi plač

Znani politični trapec v Clevelandu Charles Hubbell, ki je kandidiral že za 100 različnih uradov, pa je dobil vselej komaj par sto glasov, namerava vložiti tožbo proti mesnini zbornici, češ, da councilmani niso upravičeni do višjih plač, kot je to sklenila mestna zbornica. Hubbell je začel obenem tudi pobirati podpise proti zvišanju plačam. Dobiti mora do 15. januarja 27,000 podpisov, ako želi, da gre stvar na glasovanje.

Mrs. Roosevelt v uniji

Mrs. Eleanor Roosevelt, soproga predsednika Zed. držav, je pristopila v unijo časnikarjev. Kot svoj poklic je navedla, da je kolumnistinja in da biva v Beli hiši. — Mrs. Roosevelt dnevnopíše članke za razne ameriške časopise.

Pevske vaje

Starše otrok pevskega mlad. zbora Ilirija se opozarja, da se danes prične zopet z rednimi vajami, ki se vrše vsak ponedeljek po šoli.

Na prizadevanje councilmana Novaka bo St. Clair Ave. popravljena. Novak se je temeljito potegnil za davkoplačevalce

Cleveland. — Kot nam sporoča councilman 23. varde Mr. John Novak, bo vzelo samo še par tednov, ko začnejo z deli, da se popravi St. Clair Ave., od 55. ceste pa vse do Wheelock Rd., ali 82. ceste.

Pred nekaj leti so razširili St. Clair Ave., za približno 16 čevljev na široko. Tedaj je izposloval councilman Mr. Mihelich, da davkoplačevalci za razširjenje in potrebno tlakanje niso ničesar plačali.

Toda razširjenje St. Clair Ave. je povzročilo precejšnje kotanje po onem delu ceste, kjer se je razširjenje izvršilo pa do mestnega pločnika. Sami ste videli in čutili, kadar ste stali na tlaku, in je bilo slučajno deževno vreme, kako so avtomobili brizgali vodo na vaše čevlje in obleko.

Pa tudi za avtomobiliste same ni prijetno voziti po St. Clair Ave., radi številnih kotanj in "hribov in dolin." Sedaj je župan Burton obljubil councilmanu Novaku, da se bo s popravili začelo nekako v treh tednih. Mr. Novak je ves čas, odkar se nahaja v councilmanskem uradu, deloval in pritiskal na mestno vlado, da končno vendar

nekaj naredi tozadevno. Poudarjal je položaj stoterih Slovencev, ki imajo v naselbi-ni svoje hiše, kako se marljivo plačevali davke. Mnogi niso delali tri do štiri leta, toda plačevali so davke, da so rešili svoja mala posestva, katera so si pridobili s svojimi žulji.

Mestna vlada je uvidela potrebo temeljitih popravil na St. Clair Ave. Vse kotanje bodo zalili z asfaltom, da bo ulica zopet ravna. Obenem bodo pa razširili St. Clair Ave., od 72. ceste pa do Wheelock Rd.

Nadalje je Novak dobil obljubo, da se na križišču St. Clair Ave., in 61. ceste postavi prometna luč. 61. ulica skrbi za ogromen promet, odkar je zgrajen nov bulevard ob jezeru in odkar hodijo po tej ulici šolski otroci v šolo sv. Vida in naši ljudje v cerkev sv. Vida. Luč je bila tam absolutno potrebna.

Mr. Novaku gre tudi priznanje, ker se je potegnil za mladega fanta, katerega je policija pretekli teden na tako brutalen način pretepla, ne da bi imela kak vzrok za to. Mr. Novak je dobil splošno priznanje v mestu za svoj nastop. Vidimo torej, da imamo councilmana, ki je mož na mestu.

Smrtna kosa

Po daljši bolezni je preminula v nedeljo zjutraj ena izmed pionirk newburške naselbine, Mrs. Katarina Telatko, rojena Seliga, stara 71 let. Sem je dospela iz Češkega pred 46. leti. Zapušča soproga Vencelna, tri sinove, Jo-seph, Frank in Charles ter štiri hčere: Frances, poročeno Perko, Josephine, poročeno Kastelic, Mary, poročeno Hodala in Emily poročeno Penner. Pogreb ranjke se vrši v sredo zjutraj ob 8:30 iz hiše žalosti na 3562 E. 81st St. pod vodstvom Louis L. Ferfolia. Bodi blagi ranjki mirna ameriška zemlja!

Novi župan

V sosednji vasi Garfield Heights je bil včeraj zaprišežen Mr. Donald Cameron kot župan. Mr. Cameron je nastopil svojo službo kot naslednik Martina O'Donnella, ki je bil izvoljen pri zadnjih volitvah za šerifa. Cameron je bil dozdaj predsednik vaške zbornice v Garfield Heights, kjer prebiva mnogo naših ljudi.

Zrakoplovni promet

Tekom leta 1936 je dospelo in odplo v clevelandski zrakoplovni pristan 33,139 zrakoplovov. Zrakoplovi so pripeljali in odpeljali iz Clevelanda tekom preteklega leta nič manj kot 184,015 potnikov, kar je rekord vseh časov.

Pijan načelnik

Župan v mestu Canton, Ohio, je bil prisiljen odstaviti policiskega načelnika Ira Manderbaugha, ker je bil načelnik policije skoro neprestano pijan.

Zopet doma

Iz bolnice se je vrnil Val. Trtnik, 19005 Muskoka Ave. Izreka lepo hvalo vsem obiskovalcem in jim želi srečno in zdravo novo leto!

Mestna elektrarna

Mesto Niles, Ohio, je sklenilo zgraditi svojo lastno elektrarno, ki bo veljala \$200,000 in mora biti zgrajena v 270 dnevih.

Ljudje pijejo

Kot poroča državna komisija za kontrolo opojne pijače, je država Ohio prodala tekom lanskega leta za \$44,926,000 žganja. V letu 1935 je znašala kupčija samo \$32,000,000. V tej svoti ni vštet denar, ki se je iz-tržil v državi Ohio za vino, pivo in šampanjec. Samo v Clevelandu so prodali dan pred novim letom za \$121,000 žganja. Čisti dobiček, ki ga naredi država Ohio od pijače, gre za starostno pokojnino. Čisti dobiček bo najbrž znašal \$15,000,000.

Ljudje se ženijo

V letu 1936 je bilo izdanih v Clevelandu 8,825 poročnih dovoljenj, ali za 1,200 več kot v letu 1935. "Boljši časi," se je izjavil vodja licenčnega urada v Clevelandu, "so odgovorni za številne poroke. Tudi med nami Slovenci se pričakuje v pred-pustnem času najmanj sto porokov."

Prvi regnat

Iz okolice Berea, Ohio, poročajo, da so ljudje tam v soboto nabirali prvi regnat. Žal, da nismo dobili v uredništvo nobenih vzorcev, da bi tem laglje verjeli enakim poročilom.

Popravek

V zahvali za pokojnim John Struna je bilo omenjeno ime Mr. in Mrs. Frank Puc. Glasiti bi se imelo Mr. in Mrs. Fr. Pirc iz 47. ceste, ki sta darovala za sv. maše, za kar se družina lepo zahvaljuje.

V bolnici

Mr. Anton Znidarsič, poznani naš slovenski mlekar, 6302 Edna Ave., se je podal v Huron Rd. bolnico. Prijatelji ga lahko obiščejo.

Zaroka

Na božični dan sta se zarokila Miss Frances Perušek, hčerka Mr. in Mrs. Joseph Perušek na 14814 Hale Ave., in Mr. Robert Wolfe, iz Bridgeport, Ohio. Iskrene čestitke!

"AMERIŠKA DOMOVINA"**AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER**6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays**NAROČNINA:**Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto, \$5.50; pol leta, \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$8.00.
Posamezna številka, 3 cents.**SUBSCRIPTION RATES:**U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$8.00 per year. Single copies, 3 cents.**JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers.**

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

No. 2, Mon., Jan. 4, 1937

Svet pričakuje zboljšanja

Mnogo znanstvenikov trdi, da živimo v dvajsetem stoletju, ki je stoletje tehnike in napredka. Seveda smo imeli napredek na vseh poljih, političnih, znanstvenih, agrarnih, socialnih in verskih poljih. Dvajseto stoletje je prineslo več napredka, novotarij, slabih in dobrih, kot dvajset stoletij pred dvajsetim.

Toda vseeno svet še ni zadovoljen. Še vedno stremimo naprej. Dvajseto stoletje se še vedno lahko nazivlje stoletje novega pričakovanja. Vsak izmed nas in vsi narodi pričakujejo še nekaj boljšega, bolj uspešnega. Odtod toliko kritike na obstoječe razmere, ker narodi zahtevajo — perfektni svet, česar pa nikdar ne bomo doživeli, ker narava sama ni perfektna, kakor tudi stvarstvo narave ni. Toda kljub temu stremimo vsi po dovršenosti, in v prizadevanju po zboljšanju do perfektnosti našega življenja največkrat — pademo!

Pri tem pa vsakdo nekaj pričakuje, da bi se mu izboljšale razmere. Oni, ki izdelujejo orožje, pričakujejo večjih naročil za streljivo, topove in puške, zopet drugi delujejo za mir in so v neprestanem boju z zagovorniki vojne, tretji pričakujejo višjih plač in manjših delovnih ur, četrtri mislijo, da bodo v kratkem dobili ogromne dividende, peti pričakujejo, da bodo zadeli srečke, ki jim prinesejo stotisoče ali milijone, skratka, vsi od prvega do zadnjega pričakujemo, da bodo dočeli prinese nekaj novega, nekaj nepričakovanega, nakar se bomo vsi skupaj vsedli lepo za mizo in v brezdelju čakali konca svojih dni — smrti, ki nam je vsem neizbežna.

Kako pričakujejo mladeniči in mladenke, ki so izvršili višje šole, da dobijo delo tu ali tam. Kako pričakuje odrasel fant, da dobi delo v tovarni kot priprosto delavca ali kot mehanik, za karkoli je bil izučen. Kako pričakuje dekle, da dobi pravega in poštenega fanta, s katerim bo korakala kot žena skozi pot življenja!

Svet se pa do danes še ni vrnil k pravi prosperiteti, da bi vsaj deloma ugodil večini onih, ki so voljni in zmožni delati. Še vedno je na svetu do 25 milijonov dela zmožnih ljudi, ki bi radi delali in zaslužili svoj lasten standard v življenju, ako bi jim bila dana prilika.

Toda dvajseto stoletje je stoletje čakanja in pričakovanja. Toliko izprememb se na svetu še ni izvršilo, kot se jih je v dvajsetem stoletju. Te izpremembe so bile nagle, včasih nepričakovane in jih ljudje v svoji priprosti pameti niso mogli takoj zapopasti. In v tem je tajnost čakanja in pričakovanja.

Predsednik Roosevelt je pričakoval, da se bodo razmere zboljšale. V kolikor je imel svojo voljo, se je položaj zboljšal, kadar mu je najvišja sodnija v gotovih slučajih metala polena pod noge, je moral odnehati. In vsi smo zopet čakali, kaj bo vlada boljše naredila za nas. Najvišja sodnija ne more delati postav, lahko jih pa podira in ruši. Torej vsi pričakujemo od Roosevelta, kaj bo novega ustvaril, dokler naše pričakovanje ne pride do konca — ko sodnija ruši dobro delo.

Na svetu ni nič popolnega. Odkar je bil ustvarjen naš svet, smo imeli mi in naši pradedi neprestano borbo za obstanek. Tekom te borbe so se nekateri povzpeli visoko, toda jako maloštevilni. V izkoriščevanju so si priborili nekaj tisoč milijonov, katere so pozneje delili kot "dobrodelnost" med one, od katerih so direktno ali indirektno nabrali denar.

Toda če bi na primer premoženje vseh ameriških milijonov spravili na en kup, bi imeli mogoče kakih petindvajset tisoč milijonov dolarjev, dočim je vsega denarja v prometu nekaj nad osem tisoč milijonov. Vse drugo je kredit, note, dolžna pisma, zastavnice, dobra beseda. Če razdelimo to premoženje med narod bi dobil sleherni mož, žena, fant, dekle in otrok v Zedinjenih državah nekako 70 dolarjev.

Kaj naj bi to pomagalo k boljšemu življenju? Za mnoge par steklenic pijače, za mnoge en mesec dva najemnina, živca, in kaj potem?

In kljub temu pričakujemo vsi, da se bodo razmere izboljšale. Svet je nepopolen in nikdar perfekten ne bo, siromaki bodo vedno med nami, bogatini tudi. Eni zapravljajo, drugi hranijo. Vsi pa moramo sodelovati z razumom, pametjo in srcem, da pomagamo eden drugemu in skušamo vsaj deloma ustvariti boljše razmere.

Opomin delavcem pri železnica

Cleveland (Collinwood), O. Wilson, v vojnem času razglaša — Mislim, da je največ slovenski dekret: Pravico organiziranja ali Jugoslovanov zapo — ranja. Takrat so se osnovale slenih skupaj v eni železniški takozvane Shopmen Unions, tovarni v Collinwoodu. Ta to — To so danes strokovno organizirane obratuje zadnjih šest zbirane skupine, ki so zvezane mesecev s polno paro v lo — širšem dežele po vseh železnicih oddelku. Dela se nica. V gremem spominu trikrat po osem ur na dan ter imamo leto 1922, ko so železnice popolnoma prenovi železniki interesi z njim naklonjenih 22 na teden. Na tisoče ljudi poskusili razbiti ono, kar so si je prizadeali, kadar ta tovar — delavci s pomočjo Wilsonove na dobro obratuje. demokrat. administracije pri — ljudje med temi delavci ter si — danes se nahajajo prebrisani — ljudje med temi delavci ter si — znajo pomagati do boljšega

unije 100 procentno odzvale. Če en mesec pa je "delayški odbor" v Washingtonu spoznal, da so pogoji sprave nesprejemljivi. Zato pa je predsednik Harding kratkoma naznanil unijam, da naj se podajo, sicer izgubijo vsi uslužbenici starostne pravice. Železnice so na tistem prevažale stavkokaže iz kraja v kraj in mnogi delavcev v Elkhartu, Ind., Chicagu, Ill., Dunkirk, N. Y., Albany, N. Y., se je vrnilo na delo, največ seveda na tistem.

V collinwoodskih tovarnah se je delavstvo povprečno do bro držalo, a tovarne so se polnile počasi s stavkokaži. Ob sklepu štrajka so bile tovarne skoro napolnjene in delavci so se vrnilo na delo kot novinci. Poraženi, dasi so pisali nekateri časopisi o delavski zmagi, so delavci kmalu čutili, kaj se pravi izgubiti starostne pravice. Kadar so zmanjšali količino delavcev, so odslovili mlajše, ki so bili v tem slučaju bivši štrajkarji.

Vse to se je ponavljalo precej let. Da bo pa mera polna, so železnice zaprle nekaj tovarov ter premestile delavce po starostni lestvici po drugih mestih. Tako imamo v Collinwoodu skoro 300 ljudi iz Elkharta, Ind., medtem ko je nekaj naših ljudi zaposlenih v Beach Grove, Ind. Kako velike težkoče so to, si lahko vsak predstavlja. Ako hoče delati, imaš delo tamkaj, če ne maraš iti tje, izgubiš starostno pravico in delo. Človek, star 45 ali 55 let, kam naj se obrne?

V takem stanju se nahaja mnogo naših ljudi, ki so neizmerno drago plačali za neprimišljen štrajk. Le malo je onih, ki so po naključju ali s pomočjo unij prišli do prejšnjih pozicij.

Moj namen s tem dopisom je opozoriti že na opisano preteklost, ki je neizpremenljiva. Ampak danes so uprte oči železnih delavcev v novo upanje. Že par let se bavi kongres s pokojniško ustavo ali "R. R. Retirement Act" in pričakuje se ravno sedaj, da izreče najvišja sodnija svoj odlok v prilog temu. Unije, ki imajo danes domalega vse delavce pod svojim okriljem, imajo močno zastopstvo tudi v Washingtonu. S pomočjo našega člene predsednika se pričakuje, da bo končno le izrečen ali potrjen odlok odvezal mnogim starim, izčrpanim delavcem izhod v pokojnino in jih nadomestil s mlajšimi močmi. To bo velika olajšava mnogim, ki so že toliko časa čakali svojih mest. Končno pa imam na mislih še nekaj, kar je glavno za naše rojake.

V NYC delavnicah obstoje sledeče unije, ki mesečno zbirajo, ene celo po dvakrat: Machinist, Boilermakers, Sheet Metal Workers, Blacksmiths, Electrical Workers, Carmen. Vse te skupine so zvezane po celnem železniškem sistemu Zedinjenih držav ter imajo skupno glavno zastopstvo v Washingtonu ter letno svoje konvencije širom Zedinjenih držav. Pri sejah teh strokovnih unij se obravnavajo vsa vprašanja glede pravic in krivic delavcev v tovarni. Odbor teh skupin ima pravico pogajati se za pravice delavcev vsak čas s predstojniki tovarne, kar se je dozdaj vedno godilo. Kar je pa glavno, so imeli ravno Slovenci vedno močno zastopstvo v teh odborih v osebi A. Vehovca ali Fr. Žagarja, ki sta mnogo dobrega storila za naše ljudi. Obžalovanja je vredno, da ravno letos, prvič v zgodovini obstoja teh unij, nimamo naših zastopnikov. Vzrok je pa temu to kot pri naših društvih. Naši rojaki ki sejam ne zahajajo, danes se nahajajo prebrisani — ljudje med temi delavci ter si — znajo pomagati do boljšega

Železniški delavec.

Iz Euclida

Vsem članicam podružnice št. 32 SZZ se naznanja, da bo prihodnja seja 5. januarja. Po tej seji bomo imele card party. Seja se prične točno ob sedmih zvečer. Prosim vas, da ste navzoči o pravem času. Ako ne boste uoblegali in nič upoštevali, o čemer se vas obvesti, vam povem, da bom urad pustila. Vsaka stvar ima svoje meje. Eden naj se ubija z delom, drugi se pa smeje. To ni prav, ker društvo je za vse enako. Vsaka naj točno vrši svoje dolžnost, pa bo za tajnico veliko lažje delo. Pa brez zamere. Bom videla, koliko članice bo upoštevala ta moj opomin. To velja onim članicam, ki se tako malo zmenijo za prisrsko, ki so jo dale SZZ.

Cenjene sestre! Ponos naš naj bo, da napravimo svojo dolžnost do društva. Zavedajte se, da SZZ je danes velika organizacija, ki ima svoje veje po vsej Ameriki. Ugled bo imela ta organizacija le potem, ako bomo res dobre in delovne članice. Imeti samo številko, je mrtva točka.

Zato pa pridite na sejo v polnem številu in povabite na card party po seji tudi svoje prijateljce. Saj človek postane res kar mrzel in tuj, ako se odteguje društvu. Razvedrila bo za vse. Seja in card party se vrši v šolski dvorani sv. Kristine na 222. cesti.

Veselo novo leto vsem članicam širom Amerike, posebno pa podružnici št. 32.

T. Zdešar, tajnica.

V pojasnilo A. D.

Cleveland, O.—Parkrat sem že opazil zadnje čase, da se me hoče v vašem listu pokazati javnosti v napačni luči. Vi deti je, da imate vsaj ta namen. Zadržite ste me naslikali, da bom govoril komunistom v Slov. del. domu na Waterloo rd. Resnica je, da so me povabili na sejo in sem jim rekel, če bom imel čas, da jih bom prišel poslušat. Pa nisem imel časa in nisem šel tje. Natisnili so pa moje ime na plakate kot govornika, kar ni bilo pravilno in ne pravično. Pa kaj naj storim?

Napisali ste tudi, da sem bil na Sweeneyjev slaynosti. Tudi ni resnica, ker sem bil takrat zaposlen na dveh sejah v Collinwoodu. Prosim, kaj vse to pomeni? (Tako je bilo poročano v ameriških časopisih, ki so poročali vse važnejše osebe na Sweeneyevem banketu. Kako so mogli zapisati Vaše ime, če Vas ni bilo tam, nam je neumljivo. Sicer pa še nisimo videli v dotičnih ameriških listih popravka, da Vas ni bilo tam. Op. ured.).

Smatra se me za velikega prijatelja Sweeneyja. Mojo zve-

zo ž njim sem dokazal zadnjo kampanjo in še vedno ostanem pri nji. Vi veste, da ga politično mrzim. Jaz sem bil in bom proti vsaki politični korupciji in danes pošteno in dostojno zastopam državljane v 32. vardi. Poznam danes bolj kot kdaj prej, kdo so pošteni in nepošteni politikarji ter povem javnosti, da je tudi v demokratski stranki posebno danes treba razmotrivati, predno dobiš demokrata, ki ima v principu delo prvo, denar — drugo.

Uredništvo mi bo priznalo, da je v Clevelandu prišel čas,

Pozdrav vsem skupaj in veselo novo leto.

Anton Vehovec,
councilman 32. varde.

Potovanje po zapadni Ameriki

Piše Michael Lah ml., Cleveland, Ohio.

Zjutraj smo fantje zgodaj vstali. Z Albertom sva šla še zadnjikrat pomagat pomolzt krave. Potem sva šla pa k vodnjaku, se slekla do pasu in se v ledenomrzli vodi temeljito omilila.

V hiši naju je že čakal okusen zajtrk. Mrs. Mohar nama je nalčila fino popotnico in sicer doma prekajeno šunko, steklenico prezerviranih kumar in kruha. "Da ne bosta revčka lačna po poti," je rekla. Potem nama je izročila še štiri velike steklenice prezerviranih kumar in rekla: "Ena steklenica je za Mrs. Jernej Knaus, ena za mojega sina Josipa, ki ima plumbersko podjetje na St. Clairju, ena je za tvojo mamo, ena pa za tvojo staro mamo, Mrs. Skulj. Pa ne smeš pozabiti Franci povedati, naj še par let živi, da se bova še enkrat videli na tem svetu."

Vse te stvari sva lepo spravila na trailer, pogledala še, če je vse v redu in potem je bilo pa treba vzeti slovo od prijazne Moharjeve družine. Pa slovo ni bilo tako lahko. V teku osmih dni bivanja na farmah, sva se bila tako privadila, kot bi bila doma. Saj so pa tudi za našo skrbel kot za svoja sina. Naročali so nama, naj gotovo obiščemo njih sina Viktorja, ki ima sadjerejno farmo v Wenatchee, Washington. Da bova, sva obljubila.

Segli smo si še enkrat v roke, se iskreno pozdravili in odpeljala sva se. Večkrat sva se ozrla nazaj in videla Moharjeve, ki so stali pri hiši in nama mahali v pozdrav. Tudi midva sva jim mahala z rokami, dokler je bilo še hišo videti. Z Albertom sva kar molčala in vsak zase premišljevala, kako bridko je slovo od dragih prijateljev. Toda slučaj je nanesel, da sva na svojem povratku, po približno dveh tednih, še enkrat obiskala to spotočeno in prijazno družino.

Oglasila sva se tudi na Frank Moharjevi farmi, kjer sva se tudi poslovila in opoldne sva bila v Chinook, kjer sva se za par minut ustavila pri Mrs. Graham, ki je Moharjeva hčerka, kot sem že prej omenil.

Tisti dan sva nameravala priti še do Glacier National parka. Cesta je bila lepa, toda pihala je tako močna sapa, da nisem mogel nagnati Forda več kot 30 milj na uro. Ob sedmih zvečer sva pa vendar srečno prišla do parka in na prostor, kjer je pripravljen za turistovske šotore. Postavila sva si šotor in zakurila ogenj. Potem sva pa večerjela. Na vrsto je prišel Moharjev pridelek, šunka in kumare, za približek pa še kekse, ki jih je takto dobro spekla Moharjeva Josephina. Ker so bili tako dobri, sva si jih odločila samo po dva vsak dan, da bi jih imela za ves teden. Kadar so se nam posebno cedile sline, sva si vzela po tri.

Tisti večer je bilo zelo hladno. Saj je gori s snežnikov ohala prava ledena burja, da sva se stiskala tesno k ognju. Kar tala sva se iti v šotor k počitku. Da bo nama bolj gorko, sva šla spat kar oblečena in prižgal sem

tudi vse štiri petrolejne svetilke, ki so sicer visele ob trailerju. Pa so te svetilke še precej razgrele šotore, le da je malo smrdelo po petroleju. Dobro sva spala in nisva nič slišala, da imava zunaj jako visok in dostojanstven obisk — medvedov. Prav zares.

Zjutraj je Albert prvi vstal in se zelo začudil, ko je videl zunaj, da so najine stvari vse razmetane. V tem je pa že prišel turist, ki je taboril nedaleč od naju in vprašal Alberta:

"Kaj nista nič slišala medvedov, ki so vama ponoči napravili obisk?"

"Medvedje?" se je začudil Albert, "ne, midva nisva nič slišala."

"No, potem sta pa dobro spala. Da, medvedka z dvema mladeničema je razmetavala po vašinih pisarih ter iskala povečerka za svojo lačno deco. V našem šotoru smo se bili pa zbudili vsled ropota in žena mi je rekla, naj grem pogledat, kaj ta ropot pomeni. Radi večje previdnosti, nisem hotel motiti visokega obiska, pa sem se umaknil nazaj v šotor."

Albert je kar zijal, ko mu je sosed vse to pripovedoval. Ko je prišel do sapa, je omenil, da je bila sreča, ker je tako dobro spal. Kajti če bi bil ugledal to kosmato družbo v posetih pred šotorom, bi se bilo lahko zgodilo, da bi zdaj že kje blizu Clevelanda. In prav tedaj, ko je to pripovedoval tujcu-turistu, je zagledal medvedko in njena mladiča, ki je ponovno prihajala v vezite, naravnost proti njima. Ko so prišli gostje do naše kempe, so vse še enkrat prevohali in odšli naprej v gozd. Albert in tujec sta stala ko prikovana na mestu in medvedka ju je gotovo smatrala za kak napol strohnel — mrekov štor, ker ju niti povohala ni.

In ves ta čas sem jaz sladko spal v šotoru in nisem prav nič vedel, da imamo zunaj surprise party. Ko mi je pozneje Albert vse to pripovedoval, sem ga nagajivo vprašal, zakaj da ni bežal. Rekel mi je, da ni niti mislil na beg in da je stal kot ukopan na mestu. Pozneje pa je vso stvar drugače obrnil, ko ni bilo več medvedje nevarnosti, da se medvedov ni nič bal in da je mislil medvedko celo pogladiti po kožuhu, pa ni počakala. Kakopak!

Potem sva vzel inventar najinega premoženja in končno ugotovila, da je iz trailerja izginila samo slanina. Kdo bi pa zameril medvedki, če si je izposodila lepo dišečo slanino, o kateri je mislila, da je bila položena in pripravljena v trailerju samo zanj. No, imela sva fin zajtrk tudi brez slanine.

Potem sva se pa napravila po razgledu po Glacier parku. Prekrasna je tukaj narava, čisto divja in primitivna. Gora in dolina, gozd in pečina, vse ti je pred očmi. Največ je šla pot navkreber in dosegla sva višino 14,000 čevljev, kar je precej visoko, bi rekel. Vzela sva tukaj tudi mnogo slik, ki so vse lepo izpadle.

Zvečer sva prišla do kraja

Cyr. Mont. Ustavila sva na prostoru za šotore. Napravila sva si večerjo in podala k počitku. Bilo je še bolj mrzlo kot prejšnji večer. Bolj slabo sva spala, ker naju je večkrat zbudil iz spanja vlak, ki je vozil tam blizu. Ko je izšla luna, so pa začeli s svojim koncertom prijski psi, kajuti, ki so zavijali na vse pretege. Nisem mogel razumeti, kaj jim je bila na poti, da so se zaganjali vanjo in se pritoževali čez njen sij. Ampak taka je njih navada. Zavijajo pa tako nevesno, da je človeka kar groza. Razume se, da človek, ki ni tega vajen, ne more spati ob taki glasbi.

(Dalje prihodnjico)

Betty Jaynes je stara 15 let ter hodi še v šolo, pa je že dobila ponudbo, da nastopi v Civic operi kot Mimi v "La Boheme." Njeno pravo ime je Jane Schultz.

Pridobivajte

člane za

S. D. Zvezo

Če verjamele al' pa ne

Baje se je tale zgodila v Clevelandu, pa ne bom rekel.

Nekdo si je kupil zabojček cigar. Bile so fine cigare, torej si jih je res kupil sam in jih ni morda dobil za krismus. Ta človek je bil jako odprte glave, pa je sklenil, da pride poceni do nekaj denarja. Ko je kupil cigare, jih je dal namreč zavarovati proti ognju.

Ko je vse cigare pokadil, je šel k zavarovalnici in zahteval odškodnino, čes, da so mu cigare zgorele, torej ima pravico tirjati zavarovalnino. Menda ja in kakopak!

Zavarovalnica pa se je branila plačati zavarovalnino, niti "setlat" ni hotela za primeren vsoto. Mož je šel k sodišču in zavarovalnico tožil.

In glejte čudo prečudno, sodišče je razsodilo, da ima mož prav, ker so cigare res zgorele in da mora zavarovalnica cigare plačati. Saj to mora biti jasno ko beli dan ponoči.

No, s krvavo rihto ni dobro črešenj zobati in tudi ni zdravo se upirati nje razsodbam, pa je — cigare plačala. Ampak, če kdo misli, da so zavarovalnice v biznesu samo radi svojega zdravja, se moti. Tudi tam so kunštni ljudje, ki niso padli na glavo. Ko so zavarovalnico za cigare plačali, so šli tudi oni na sodnijo, prav za prav k državnemu pravdniku in moža naznanili, čes, da je hote, nalašč in z namenom, zažgal gorljive stvari, katere je poprej dobro zavaroval. Torej da je mož podtaknil z gorečo žveplenko ogenj v cigare, ki so, naravno, zgorele.

Sedaj je vsa stvar zopet prišla pred sodišče, ki je obsodilo moža na tri mesece zapora zaradi — požiga.

KRIŽEM PO JUTROVEM

Po namikem izvirniku K. Mays

Stopila sva skozi samostansko vrata in šla v veliko hladno vežo, ki je zasedala vso širino stavbe. Iz veže je peljal pravokotno na levo hodnik po vsej dolžini samostana. Ob hodniku so se vrstile celice "redovnikov," karna so gledala na dvorišče, vrat pa ni bilo, kdor je šel mimo, je lahko videl, kaj delajo redovniki.

Opremljene so celice zelo preprosto, opek divan ob steni je vsa njihova oprema. Na teh divanih so sedeli derviši s svojimi koničastimi pokrivali iz klobučnice, prav taki so bili, kakor pri nas klowni v cirkusu. In kaj so delali? Eni so kadili, drugi so se pripravljali na "ples," spet drugi so nepremično sedeli na divanih kakor kipi in strmeli predse.

Videla sva dovolj, šla sva v paviljon.

Najprvo sva tudi tukaj stopila v veliko, štirioglasto vežo, iz nje pa v veliko, osmerokotno glavno dvorano. Visoka kupola na vitkih stebrih jo je pokrivala in zadaj, vходу nasproti je bilo več velikih oken. Tla so bila parketirana in gladka ko zrcalo. Dve vrsti lož, ena prtiličalo, druga v polovični višini dvorane, sta potekali krog vsega osmerokota. Nekateri lože v prvem nadstropju so bile zaprte, mrežene s pozlačenimi palicami, te so bile določene za dame. V eni izmed lož se je naselila godba. Vse lože so bile zasedene, bilo je prav kakor v naših gledališčih.

In komedija, gledališka predstava "redovnikov" se je pravkar začela. Tudi midva sva sedela v eno izmed spodnjih lož.

Skozi glavna vrata je prišlo kakih trideset dervišev, njim na čelu predstojnik, star človek s sivo brado in v dolgi, črni obleki. Drugi so bili oblečeni v rjave halje, vsi pa so imeli na glavi visoke koničaste kučme iz klobučevine.

Počasi in dostojanstveno so korakali trikrat po dvorani, pa počenili, predstojnik glavnim vratom nasproti, drugi pa na desno in levo od njega v dveh polkrogih. Godba je zaigrala, pa tako, da sem mislil, ušesa mi bo raztrgalo. In petje se je oglasilo, ki bi bilo po besedah pesnikovih "kamenje omeščalo."

Po tej, ne do srca, pač pa do mozga in do kosti segajoči godbi so se derviši poklanjali drug drugemu in svojemu predstojniku, pa se čepce pregibali na čuden način, se zibali v bokih na desno in levo, naprej in nazaj, se zvijali, zvijali glave, dvigali in vili roke, ploskali, se metali na tla in udarjali s koničastimi kučmami po parketu, da je kar pokalo.

Tak je bil prvi del "predstave," pol ure je trajal. Nato je godba utihnila in petje tudi, mirno so obsedeli derviši. Na mene je vplivala ta svečana vaja prav tako, kakor bi gledal norce, Turki pa so ji prisovovali v veliki pobožnosti in zbranosti in z velikim čudenjem in zdelo se mi je, da jim je bila "predstava" zelo v izpodbudo.

Godba je začela, pa v hitrejšem tempu. Derviši so planili na noge, zmetali v kot svoje rjave halje in stali pred nami v belih oblekah. Spet so se priklanjali drug drugemu in predstojniku, topot stoji, počasi in vse nagelje, nazadnje pa začeli ples, po katerem jih imenujejo "plesoče dervise."

Ples pravzaprav ni bil, kar smo gledali, ampak le sukanje. Vsak je ostal na svojem mestu in se sukal krog svoje osi, stoječe na eni nogi. Roke so imeli prekrižane na prsih, včasih pa so jih razprostrli, pred sebe, nad sebe, na desno in levo. Godba je prehajala v vse hitrejši tem-

po in tudi derviši so se vse hitreje sukali, nazadnje tako naglo, da sem zatislil oči. Bal sem se, da se mi bo že od samega gledanja zavrtelo.

Tudi ta vaja je trajala pol ure. Eden derviš za drugim je omanil na tla in komedija je bila pri kraju. Vplivala pa je tako zelo na mene, da je nikdar več nočem videti. Drugi gledalci pa so bili silno navdušeni in vsi zadovoljni so odšli domov.

Ko sva bila zunaj, me je Isla pogledal.

"Kako ti je ugajalo effendi?"

me je vprašal.

"Skoraj da mi je postalo slabo," sem odgovoril odkritosrečno.

"Prav si povedal! Ne vem, ali je prerok take vaje zapovedal. Pa saj vobče ne vem, ali je njegovo nauk res dober za osmansko ljudstvo in za njegove dežele."

"Tako govoriš ti, ki si musliman!"

"Effendi," je šepnil, "moja žena je kristjanka!"

S temi besedami je priznal, česar ni hotel glasno povedati. Pridna žena je "duša družine," ncsiteljica kulture in verskega prepričanja.

Ko sva stopala čez dvorišče, mi je od zadaj nekdo roko položil na ramo. Ozrl sem se.

Mlad človek je stal pred menoj, takoj sem ga spoznal.

"Omar ben Sadek? Je mogoče? Ti tukaj?"

"Hvala Alahu, ki mi je danes poslal toliko veselje! Da vidim sonce tvojega obličja! Moja duša je stokrat in stokrat kopnela za teboj kakor cvetlica za soncem, odkar sem te moral tako naglo zapustiti."

Bil je Omar, sin tistega Sadeka, ki naju je s Halefom vodil čez šott Džerid, kakor sem pripovedoval v prvi knjigi svojih spisov. Omarju je tistikrat očeta Sadeka ustrelil neki Abu en-Nasr, ki pa mu je bilo prav za prav ime Hamd el-Amazat. Ustrelil ga je pa, ker je hotel uničiti naju, ki sva bila priči njegovega zločina v alžirskem wadiju Tarfawi. Brez vodnika sva namreč bila na nevarnem šottu izgubljeni. In slaba bi se nama bila tistikrat godila, da ni prišel čez šott Sadekov sin Omar in naju rešil. Zasedlovali smo morilca, ga našli v oazi Kebili, pa ušel nam je, kebilski wekil mu je pomagal. Omarja je gnal tar ali krvna osveta za morilcem. Se tisto uro je odhitel za njim in od tedaj ga nismo več videli.

"Kako pa prideš v Stambul?" sem se čudil. "In kaj delaš tu?"

"Ali ne vidiš, da sem hammal?" Stopimo v kavarno, gošpod, vse ti bom povedal."

Isli sem svoje dogodivščine iz Alžirije pripovedoval že v Egiptu, poznal je Omarja po imenu. Veselilo ga je, da je srečal tega pogumnega mladega človeka in rad naju je spremljal v bližnjo kavarno. In tam je Omar pripovedoval.

Ni se mu tistikrat posrečilo, da bi bil dohitel morilca. Kamela, ki jo je kebilski wekil prav po izdajalsko posodil Abu en-Nasru, je bila hitrejša ko njegova, ki jo je dobil od svojih prijateljev. Kljub temu ga do Derne v Tripolitanijski ni izgubil izpred oči. Tam pa je moral kameli privoščiti počitek in ko je po morilčevi sledi prišel v Bombo, je zvedel, da se je pridružil karavani, ki je potovala v oazo Siwa. Sam ni mogel čez puščavo, čakati je moral na drugo karavano. Čakanje se je zavleklo in nazadnje je moral celo svojo kamelo prodati za slabšo, da se

1937	JAN.	1937
Sa	Mo	Tu
3	4	5
6	7	8
9	10	11
12	13	14
15	16	17
18	19	20
21	22	23
24	25	26
27	28	29
30		

KOLEDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

JANUAR

9.—Interlodge League, ples v avditoriju S. N. Doma.

9.—Društvo Žužemberk, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.

9.—Slovenska združba ima plesno veselico s prsto večerjo za vse goste v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

10.—Koncert mladinskega zbora Kanarčki v Slovenski delavski dvorani na Prince Ave.

10.—Baragov zbor, koncert v dvorani šole sv. Vida.

13.—Klub društev S. N. Doma, ples v avditoriju S. N. Doma.

14.—Konferenca delničarjev S. N. Doma, v avditoriju S. N. Doma.

16.—Samostojni pevski zbor Zarja, ples v avditoriju S. N. Doma.

17.—Obletnica S. N. Doma. Proslava v avditoriju SND.

17.—Podružnica št. 25 SZZ priredi igro in ples v šolski dvorani sv. Vida.

23.—Društvo Cleveland št. 126 SNPJ proslavi obletnico v avditoriju S. N. Doma.

23.—International Auto Workers' Union Local 32, ples v avditoriju S. N. Doma.

24.—Svetovidski oder: predstava v dvorani šole sv. Vida.

24.—Workman Sick Benefit Society, koncert v avditoriju S. N. Doma.

24.—Euclid Rifle klub ima srnjakovo večerjo in lovski ples v Slovenskem Domu na Holmes Ave.

28.—Društvo Clairwood št. 40 SDZ, ples v avditoriju S. N. Doma.

30.—Društvo Soča št. 26 SDZ, veselica v Sachsenheim gornji in spodnji dvorani.

30.—Društvo Cleveland št. 126 SNPJ, proslava 25-letnice v avditoriju S. N. Doma.

31.—Društvo Carniola Tent št. 1288 T. M. priredi proslavo 25-letnice v Slovenskem narodnem domu.

FEBRUAR

6.—Društvo France Prešeren št. 17 SDZ, plesna veselica v avditoriju SND.

je preživiljal od izkupička, ki ga je bil pri zamenjavi zasluzil. Sele čez tri tedne je prišel priliko za potovanje, pridružil se je karavani, ki je bila namenjena skozi puščavo Barka in wadi Džagabib v oazo Siwa.

(Dalje prihodnjic)

APRIL

3.—23d Ward Democratic Club, ples v avditoriju S. N. Doma.

4.—Podružnica št. 10 SZZ proslavi desetletnico svojega obstanka v obeh dvoranih Slovenskega Doma na Holmes Ave.

4.—Dramatično društvo Ivan Cankar, predstava v avditoriju S. N. Doma.

4.—Koncert mladinskega zbora Škrjančki v Slovenskem društvenem domu v Euclidu.

11.—Svetovidski oder: predstava v dvorani šole sv. Vida.

11.—Samostojni pevski zbor Zarja, spomladanski koncert v avditoriju S. N. Doma.

24.—International Auto Workers' Local 32, ples v avditoriju S. N. Doma.

MAJ

1.—Častna straža SDZ, ples v avditoriju S. N. Doma.

8.—Pevski zbor Slavčki, spevoigra "Desetnik in Sirotica," v avditoriju S. N. Doma.

9.—Podružnica št. 41 SZZ, proslava Materinskega dne in sedme obletnice obstanka.

9.—Materinska proslava mladinskega zbora Škrjančki v Slovenskem društvenem domu v Euclidu.

9.—Svetovidski oder: materinska proslava, v dvorani šole sv. Vida.

9.—Mihaljevič radio koncert, v avditoriju S. N. Doma.

JUNIJ

13.—Piknik društva Na Ju-

trovem št. 477 SNPJ pri Joseph Zornu.

20.—Svetovidski oder: očetovska proslava, v dvorani šole sv. Vida.

AVGUST

15.—Društvo Slovenski Narodni Farmer št. 44 SDZ priredi piknik v proslavo 10-letnice obstanka pri Antonu Debevču v Madisonu, O.

Kanadske petorčke služijo milijone

Z nastopim zime, je živahno življenje v Collander, Ontario, Kanada, kjer so doma slavne petorčke, nekoliko ponehalo. Računa se, da so zaslužile petorčke svojim roditeljem in raznim stranskim podjetjem v zvezi z njimi, vsak teden najmanj \$38,000.00, ali okroglo rečeno, en milijon dolarjev v letu 1936.

Te petorčke so bile vzrok, da so v tem mestecu kar čez noč zrasli razni hoteli, prenočišča, restavrant, gasolinske postaje, prodajalne raznih spominkov in tako dalje. Radi njih se je do tega kraja zgradila tudi lepa cesta, po kateri se je vsak dan vozilo od 1,500 do 2,000 avtomobilov. Ti avtomobili so vozili povprečno po tri osebe in od teh se računa, da so tedensko potrošili tam do \$38,000.00.

Ves ta denar je prišel večina od Zed. držav, ki je prinesel blagostanje za ta nepoznani del kanadske provincije.

V Collandru je bilo pred rojstvom teh petorčk samo nekaj poslopj: dve trgovini in kak ducat hiš, kjer se je zglasil kak lovec, ribič ali kak okoliški farmer.

Najbolj se je okoristil s svojimi petorkami "papa" Oliva Dionne, ki sedi za zaprtim prostorom, toda za 25 centov, ameriške ali kanadske veljave, se prikaže in se podpiše lastnoročno na vsak predmet, ki ga kupite v njegovi prodajalni. Če je dobre volje navrže tudi stisk roke. Toda z njim ne morete govoriti, ker ima svojega managerja in osebnega tajnika, ki vodita zanj vse pogovore in odgovore.

Mr. Dionne izgleda kot mučenik in se kot takega tudi smatra, ker je vlada posegla vmes, in prevzela varstvo in nadzorstvo njegovih hčerk. Ne gre mu v glavo, da vtiče vlada svoj nos v stvar, katero sta doprinesla samo on in Mrs. Dionne.

Morda ga mika tistih pol milijona dolarjev, ki jih imajo njegove petorke že v banki in one ga pol milijona dolarjev, ki ga bodo petorke dobile, ko bodo filmane, kot stoji v pogodbi s filmsko družbo. Saj bi moral biti "papa" še vesel, da so hčerkce preskrbljene z doto. In ta pol milijon dolarčkov tudi še ni vse, kar si bodo zale hčerkce

sosedne Kanade še prislužile v življenju.

Sicer pa ata in mama Dionne nista tako na koncu. Od petork dobivata vsak mesec \$100.00, kar jima izroči vlada provinc Ontario. To je več denarja, kot sta ga včasih videla vse leto. Pa to je samo kapljica v morje, ker s svojimi raznimi štanti zaslužita v poletni sezoni več kot \$100.00 na dan. To je od 15. junija do 15. septembra, dokler prihajajo sem turisti. Poleg tega, da dobivata starša od petork vsak mesec \$100, jima ni treba niti z mezinčnem ganiti ne za vzgojo, ne za obleko, ne za hrano, ne za varstvo petork. Vse to plača vlada in poleg tega še za posebno policijsko stražo, ki je tam noč in dan.

Nekoliko dalje ob cesti imata oje prostore madami Legros in Lebel, ki sta danes najbolj sloveči babici na svetu. Ti dve sta bili namreč navzoči, ko so prihajale petorke na svet in so bile prve tri rojene prej, predno je prišel zdravnik dr. Dafoe, ki je potem pri številki pet ustalil vsil stvar. Ko so potem poklicali izučene strežnice, sta odšli babici ogorčeni iz hiše, češ, da si umijeta roke, če bo kaj narobe.

No in zdaj sta slavni babici prišli na idejo, da je bolj dobičkonosno, da odpreti štant s spominki, kot bi se nadalje opravljal svoj poklic. Obe sta kaj zgovorni in kdor pri njiju kaj kupi, mu razkladati na dolgo in široko, kako je bilo one usodne noči. Obiskovalci smejo tudi videti košaro, v katero sta položili novorojene deklice.

Seve, Bog varuj, da bi hoteli delati denar s petorkami. Kaj še. Samo zaradi usluge do turistov sta dali tiskati malo knjižico, v kateri je popisana vsa storija rojstva petorčk in to knjižico prodajati po 25 centov. In pri vsem tem pa za nju prodaja sedem nameščenkov popcorn, sladoled in drugo. Babici zaslužita dnevno nad \$75.00, kar je precej več kot pa sta svoječasno zaslužili kot poklicni babici. Ni čuda, da pravita, da je petorke poslalo na svet samo nebo.

Drugi najbolj dobičkonosen prostor je gasolinska postaja, katero obratuje Leo Dionne, strie petorčk. Če napolnite pri njem tank za svoj avto, smete vzeti sliko od stica Leona.

Dvakrat na dan se lahko vidi petorke, zjutraj za eno uro in popoldne za pol ure. Takrat prineso petorčke v prostor, ki je krog in krog zaprt s steklom, za katerim je mreža, da se lahko vidi samo notri, ven pa ne. Tako dekletca, ki se v prostoru igrajo, ne vedo, da jih kdo zija. Takrat je vedno toliko ljudi, da se ne morejo vsi zvrstiti pri oknih. Občinstvo se mora popolnoma tiho zadržati. Vsak, kdor jih vidi, se nasmehne, rekoč: jej, kako so lučkane. Potem pa gre naprej in napravi prostor za drugega gledalca.

Tako gre stvar naprej vse do jeseni. Vse je zadovoljno, samo ata in mama Dionne ne, ki bi rada petorčke v oskrbo in delala z njimi denar.

Oglasi v "Ameriški Domovini" imajo vedno dober uspeh.

DNEVNE VESTI

Al Smithovo mnenje o zadnjih volitvah

New York, 31. decembra. Al Smith, demokratični kandidat za predsednika v letu 1928 se je šele včeraj prvič oglašil po zadnjih predsedniških volitvah in povedal svoje mnenje glede rezultata zadnjih volitev. Izjavil je, da je bila ponovna izvolitev predsednika Roosevelta direktna želja ameriškega naroda za de-

mokratsko administracijo. Ko so Smitha časnikarji vprašali, kaj misli glede prosperitete v Zedinjenih državah, in če je Roosevelt kaj pomagal k boljšim časom, je odgovoril, da najbrž so Rooseveltove metode pomagale spremeniti položaj. "Narod je govoril, in povelje naroda se moramo podati vsi," je končal Smith svoj govor.

Delo v Clevelandu je postalo normalno

Mr. B. C. Seiple, ravnatelj državnega posredovalnega urada za delo, je včeraj izjavil, da je bilo leto 1936 skoro normalno, kar se tiče zaposelnosti v privatnih industrijah v Clevelandu. Od leta 1929 ni dobilo še toliko brezposelnih delot kot v letu 1936. Zlasti v preteklem novembru mesecu je bilo delavsko posredovanje zelo ugodno. Potom državnega posredovalnega urada je dobilo nič manj kot 3,811 oseb delo. Kot trdi Mr. Seiple, bo leto 1937 še mnogo bolj ugodno za delavce v privatnih industrijah ali javnih podjetjih. Mr. Seiple je tudi izjavil, da zaenkrat priamankuje hišnih poslov v Clevelandu. Danes je teško dobiti dobro gospodinjino ali hišnico celo za dobro plačo.

Nemci so zaplenili špansko trgovsko ladjo

Berlin, 2. januarja. — Poluradno se poroča, da je neka nemška križarka, ki se nahaja v španskih vodah zaplenila neko špansko ladjo v povračilo, ker so španski socialisti zaplenili nemško trgovsko ladjo Paltos. Nemci so zaplenjeno ladjo odpeljali v neko špansko nacionalistično pristanišče. Niti ime nemške križarke, niti ime zaplenjenega parnika ni znano. Nemška vlada je izjavila, da smatra čin španskih socialistov, ki so zaplenili nemški prometni parnik, kot "morsko razbojništvo." Nemška vlada je pripravljena vrniti španski parnik, ako socialistična vlada vrne zaplenjeni nemški parnik.

Govor diktatorja Hitlerja za novo leto

Berlin, 3. januarja. "Nemčija je edina odprna sila proti največjemu sovražniku človeštva — proti boljševizmu," se je izjavil diktator Adolf Hitler tekom svojega govora, ki ga je imel ob novem letu. "Nemčija je s tem zagarančirala mir v Evropi ker je s svojo močjo prestrašila komunistično Rusijo, da ni začela splošne evropske vojne. Ako kdo danes grozi človeštvu z vojno, je to danes komunistična Rusija, katero zadržuje le strah pred nemško silo, da ne začne s krvavo morijo v Evropi in Aziji." Nadalje je Hitler v svojem govoru omenil, da se bo Nemčija tekom prihodnjih štirih let otresla vseh ekonomskih spon in bo zopet najbolj spoštovana država na svetu.

Ženska govori ob porodu nezakonskega otroka

Budapest, 3. januarja. Mrs. Anna Bekessy, 36 let stara, je bila od rojstva gluha in nema. Ko je pa včeraj slisala, oziroma, ko so ji napisali, da je njena neporočena hči rodila nezakonskega otroka, je prvič v življenju upregovorila in rekla: "Kakšno namoto sem morala doživeti!" Mrs. Bekessy sedaj dobro slisi in govori.

MALI OGLASI

Delo dobi
dobar avtomehanik. Vprašajte pri East 61st Street garažo. St. Clair in 61. cesta. Telefon: Henderson 9231.

Išče se dekle
ki bo pazila na otroke od 8. ure zjutraj do 4. popoldne. Dekle mora biti prosto šole. Vprašajte na 7230 St. Clair Ave.

Ugrabljeni milijoni

Roman američkega Jugoslavena

"Ne sme? Saj mora!" je odvrnil šef. "Mar veste drug izhod? Jaz ne poznam nobenega. Ti prokleti bakrovi papirji! Da, če bi mogel plačati za par mesecev zavleči! Medtem se papirji že spet dvignejo... morajo se dvigniti, sicer pojde vsa industrija k vragu. Toda Dick Patton je trdoglav. Počakati ne bo hotel — poznani ga." "Če ni iz zagate nobenega izhoda," je dejal Jack ter se ljaski nasmehnil, "potem morava tak izhod pač sama narediti. Poglejte, prosim, tale predal. Kaj vidite? Šest zavojev z napisom: tri milijone dolarjev."

"Damn!" je vzkliknil Hegan in planil k blagajni. "Kako je to mogoče?" "Stojte, striček, stojte!" ga je odrikl Jack. "Nikar preblizu! Lahko bi se prepričali, da je le gornji bankovec pristen, vsi ostali pa so papir."

"Ah," je zajekal šef in omahnil v stol. "Čemu ta šala?" "Za vas ne sme biti šala!" je dejal Jack. "Vi morate biti kot skala prepričani, da leži v tej blagajni poštenih bankovcev za tri milijone dolarjev... prav tistih, s katerimi hočete jutri plačati Dicku Pattonu."

"In če sem prepričan, kakor želite?" "Potem vam tele tri milijone ponoči ukradem!" je dejal Jack. "Da, jaz, vaš blagajnik, vam zaigram ulogo tatu, da rešim firmo poloma."

Oliver Hegan je strmel brez besed v Jackove poredne oči in majal z glavo.

"Ne razumete? Jaz izginem z vašimi milijoni — vi pa se jutri na vse zgodaj odpeljete k Pattonu ter mu poveste vse..." "Patton mi ne bo verjel!"

"Mora verjeti!" je vzkrikel Jack. "Poveste mu, da vas je ta saperlotski evropski tramp — ta brezmejno podla duša — ta vnebovpijoče nehvaležni zet nesramno osleparil in okradel. Poveste mu vso mojo pisano biografijo... zakolnite, zajokajte... izpulite si makar tri, štiri lase, in Dick Patton vam bo verjel!"

"Mislite, da bo?" je vprašal Hegan, že poln upanja.

"Mora! A prej se peljite še na policijo ter me ovadite. Za mano pa pošljite najuglednejšega detektiva. Bobba Dodda, se-

veda."

"Ta vas ujame! Ta vas zgrabi še predno boste v New Yorku!" se je Hegan vznemiril znova. "Pomislite, kakšne bi bile posledice zame in še posebej za vas!"

"Bobby Dodd me ne dobi nikoli!" je izjavil Jack.

"Najpremetnejši detektiv! Dobi vas!" je ječal Hegan. "Le tega Dodda nikar!"

"Ravno najpametnejši mora biti!" se je smejal Jack. "Najslavnejši! Prva ameriška detektivska kapaciteta! Vse novine so polne Doddovega imena. Njegove slike prinašajo... kako se oblači, kako je, kako spi, popisujejo listi. Zato hočem, da me lovi baš on!"

"Ampak Dodd ujame resnično vsakega lopova!" se je jezil Hegan. "Imenitnejši je od Sherlocka Holmesa!"

"Tako se bere o njem, da," je pritrdil Jack. "O tistih, ki so mu ušli, seveda listi ne poročajo. A kdo poroča? Bobby Dodd sam in njegovi plačani novinarji! Reklama ga velja ogromno! Reporterji so dragi in novine ne priobčujejo ničesar brezplačno. Kupčija je kupčija, striček, a Doddova slava je le — papir. Sicer pa ne trdim, da bi bil Dodd tepec. Nikar ne. Saj je Amerikanec! Toda genij ni, nego le najboljši detektiv, nič več."

"Kaj to ni dovolj?"

"Za vas gotovo," je pritrdil Jack. "Toda jaz sem Jugoslovani! Zato mi Dodd ne imponira. Koliko stavite z menoj, da bom vzel Bobba Dodda vse leto po svetu za nos? Koliko stavite, da me tekom leta ne zgrabi in ne aretirajo — Po preteku leta pa se bodo vaši bakreni papirji, upajmo, zopet dvignili, — Dicka Pattona plačate, in jaz se vrnem zopet k svoji dragi ženi!"

"To hočete storiti zame?" se je čudil Hegan ter si otrl potno čelo.

"Da, za vas in za svojo Polly!" je pritrdil Jack. "Pred dvema letoma sta mi vidva rešila življenje..."

"Vi ste rešili življenje moji Polly in menda tudi meni!" je ugovarjal Hegan.

"Vidva sta me rešila dvakrat, dala sta mi vrhu tega poklic, ki me osrečuje. Dala sta mi sija-

ga mojega blaženega življenja pa ste mi dali, ljubi striček, še Polly. Za vso to srečo sva vam hvaležna. A kako naj vam svojo hvaležnost dokažem? Dovolite zato vsaj meni, da rešim firmo in vaš ugled!"

"Toda Dick Patton!" je zavaljal šef.

"Če vidi, da sem vam z milijoni ušel, vam brez dvoma dovoli, da plačate dolg kasneje. Zato pa pošljete za mano Bobba Dodda, da me ujame in reši denar. — Dokler bo imel vaš upnik le še količkan nade, da me Dodd zgrabi, gotovo ne bo veleugledne firme pogljal na boben. Dick Patton bi bil slab trgovec. Sicer je trmast, a premeten trgovec. Seveda, če greste jutri k njemu ter mu skesano priznate nesrečne spekulacije, vam zavije vrat ter bo zadovoljen, če dobi deset odstotkov iz konkurenca!"

"Toda Bobby Dodd! Premalo ga cenite," je še ugovarjal Hegan.

"A vi premalo cenite mene!" se je raztogotil Jack. "Strela božja, jaz vam dokazem, da se prebrisan Slovenec ne ustraši niti junaka najnesramnejše ameriške reklame, čeprav trdi, da smo Slovenci inferiornejša ljudska sorta!"

"Toda če vas zgrabi Dodd slučajno vendarle? Saj veste, tepec imajo zmerom največjo srečo."

"Potem mu pač zopet uide," je izjavil Jack. "Ampak če vas vendarle zgrabi in pritira semkar pred sodnika, potem bom razkrinjal kot slepar in onemogočen za večno!"

"Kajpak!" se je zasmejal Jack. "Če me postavi pred sodnika, vzamem pač vso krivdo nase in vi ostanete nedolžni. Če mi preskrbite še dobrega zagovornika, smem upati, da se izmuznem celo brez kazni. Svet se bo smejal in mi bo pel reklamo, da sem na svoj riziko poskušal rešiti poloma firmo."

"Jack, dragec!" je kričal Hegan in objel zeta. "Vi ste vražji človek! V božjem imenu! Podajam se v vaše roke! Storit, kar hočete! Z vsem sem zadovoljen. Toda če se vam vse posreči in če bo firma Oliver Hegan rešena, potem — potem se bo glasil novi napis na njenem pročelju: "Bell & Hegan."

"Velja!" je rekel Jack in udaril v nastavljen šefovo dlan. "Sprejemem za svojo Polly in za potomce, če nama jih Bog da."

In ponudil mu je palico in klobuk.

"Zdaj pa pojdite lepo v klub," je dejal. "Tam najdete Dicka Pattona. Lahko ga že nekoliko pripravite. To-

ga previdno. Medtem se lotim glavnih knjig. Poskrbeti hočem, da ne bo mogel dvomiti nihče o tem, da so bili nocoj v tej blagajni resnično trije milijoni dolarjev pripravljeni za izplačilo. Pred polnočjo pa izginem odtod. Če hočete, pridete lahko iz kluba zopet semkaj."

"Kam pa nameravate?"

"Na Nemško. Obiskati hočem svojega strica... Morda je postal medtem že justični minister... A zdaj še nekaj: zelo važno! Žal, da moram pustiti ljubo ženo tukaj. Tudi povedati ji ne smem svoje ga načrta, ker srček je preveč zaljubljen: ne pustila bi me odtod, ali pa bi se mi obesila okoli vratu in bi hotela z menoj. Toda razumeli boste, da defraudant ne more bežati z ženo, čeprav jo ljubi še tako vroče."

"Goddam!" se je zdrnil Hegan. "Polly... Polly naj ostane tu?"

"Da, pri vas! A vi ji poveste resnico. Sicer me bo še ona smatrala za tatu, kar bi mi bilo vendarle nekoliko neprijetno. Povejte ji, potolažite jo, in — zdrava ostanita!"

Objela sta se! Deset minut nato je stopil Oliver Hegan v svoj klub, vesel, živahen, eleganten, kakor vedno.

Za igralno mizico so že sedeli Dick Patton, njegov milijonski upnik, Reginald Splarks — trgovec z žitom, in Merryman Peacock, ravnatelj tobačnega trsta, ter so mu migali s pokerskimi kartami.

Hegan je prisedel ter igral zelo previdno.

"Hegan je nocoj bojazljiv," se je ljutil Dick Patton.

"Kdo bi ne bil v moji koži? Jutri moram plačati tri milijone!" je zagodrnjal Hegan. "To niso mačje solze. Pravkar sva jih z blagajnikom sešela in položila v blagajno."

"Neumnost!" je zagodrnjal Splarks. "Treh milijonov se ne spravlja v blagajno, nego v banko!"

"No, da, v banko firme Oliver Hegan," je odgovoril Hegan z rahlo osabnostjo.

"Pa bi bili prinesli denar rajši kar precej s seboj," je pripomnil Dick Patton.

"Firma Oliver Hegan plačuje vselej točno ob določenem roku," je izjavil Hegan hladno.

"Igrajmo vendar!" je zakričal Peacock. "In kdor zine besedo o kupčiji, plača globo 100 dolarjev!"

In kartali so dalje. Ob enajstih so se razšli, kakor vsak večer.

Hegan se je peljal vnovič v svojo banko. To je storil vsako drugo noč, menjaje z Jackom, ki sta prihajala nadzirati električni hrupnik, ki je bil zvezan s Heganovo ogromno oklopno blagajno in s stražo zaklepalne družbe.

"Allright!" je pozdravil naš Jack svojega šefa. "Knjige so v redu. Zbogom, striček! Jutri ob devetih obvestite o tatvini kriminalno policijo in angažirajte takoj Bobba Dod-

da! Potem pojdite k Dicku Pattonu in držite se dobro! — In končno se odpeljite k moji Polly. Revica nocoj vso noč ne bo zatislila očesa. Potolažite, pomirite jo! In poljubite jo v mojem imenu! Povejte ji, da ji ostanem zvest do groba. Zbogom, mister Hegan!"

Še zadnjič sta se objela.

Nekaj minut nato je odfrčal Heganov avtomobil preko gladkega asfalta. Koncem ulice pa je zagledal Hegan paznika zaklepalne družbe. Ustavil je avtomobil in stisnil pazniku v roko pet dolarjev.

Stražnik se je vesel poklonil, salutiral in odhitel po cesti navzdol.

Pravkar je prišel pred Heganovo banko, ko je zarožljaj ključ v oklopnih vratih glavnih vrat. Stražnik se je

"Hoj, kaj pa je?" se je tedaj oglašil mož. "Vraga, kaj me ne poznate?"

"Mister Bell!" je vzkliknil stražnik ves osupel in v zadregi. "O, oprostite!"

(Dalje prihodnjič)

REJENI PREŠIČI NARAVNOST IZ DEŽELE

Vseh velikosti, živi ali osnaženi, pregledani od vlade. Meso v kosih, sunke, plečeta, loins, izvrsten speh. Koljeno vsak ponedeljek in četrtek, dopeljemo na dom vsak torek in petek. Dobite tudi izvrstno govejo meso in telečino po cenah na debelo.

H. F. HEINZ

Vine St., Willoughby, Ohio
Tel. Wickliffe 110-3-2

AUGUST KOLLANDER

6419 St. Clair Ave.

v Slovenskem Narodnem Domu

PRODAJA parobrodne listke za vse prekomorske parnike;

POŠILJA denar v staro domovino točno, po dnevnih cenah;

OPRAVLJA notarske posle.

Kollander ima v zalogi tudi jugoslovanske znamke

The Cleveland Trust Company

Nahajajoča se na Euclid Avenue in East 9th Street ter v naseljskih središčih po vsem Greater Clevelandu in okolici

SKRAJSANO POROČILO STANJA 31. DECEMBRA 1936

PREMOŽENJE	
Gotovina na rokah in v bankah	\$111,080,589.00
United States vladne obligacije, direktno in polno garantirane	91,454,733.87
Državni, mestni in drugi bonodi ter investicije, vključno delnice v Federal Reserve banki manj rezerve	13,412,188.87
Posojila, diskonti in predplačila, manj rezerve	142,807,763.19
Bankne hiše	5,832,128.45
Druga zemljišča, manj rezerve	12,522,577.41
Obresti in zaslugeh in druga imovina	2,669,086.28
Obveznosti odjemalcev na akceptacijah in kreditnih pismih, izvršenih po tej banki	291,262.90
Skupaj	\$380,070,329.97

OBVEZNOSTI	
Glavnične note	\$15,000,000.00
(Podvržene depozitom in drugim obveznostim)	
Osnovna glavica	13,800,000.00
Preostanek in nerazd. dobiček	3,191,535.03
	\$ 31,991,535.03
Rezerva za slučajnosti	600,000.00
Rezervirano za davke, obresti itd.	1,599,406.01

VLOGE	
Na zahtevo	\$154,833,242.42
Na čas	165,273,359.54
Estates Trust Department (Preferred)	17,072,386.53
Corporate Trust Department (Preferred)	6,837,966.10
	\$344,016,954.59
Druge obveznosti	1,571,171.44
Akceptacije in kreditna pisma izvršena za odjemalce	291,262.90
Skupaj	\$380,070,329.97

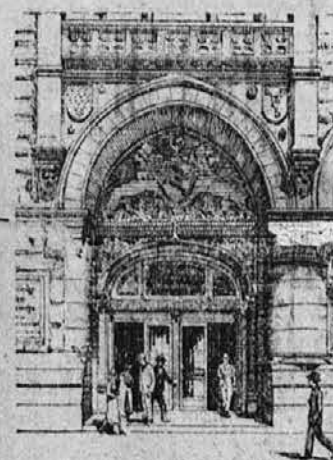

Člani Federal Reserve sistema
CLANI CLEVELAND CLEARING HOUSE ASSOCIATION
Člani Federal Deposit Insurance Corporation

Ne bodite sužnji neprebave

TRINER'S ELIXIR OF BITTER WINE

Želodčno zdravilo iskreno priporočano
— Pišite po brezplačen vzorec —
Triner's Bitter Wine Co.
544 S. Wells St., Chicago, Ill.
Send me a free sample.
Name _____
Address _____
Priv. vseh drugistih

Poročilo stanja

SOCIETY for SAVINGS

V MESTU CLEVELANDU

31. decembra 1936

PREMOŽENJE (Manj rezerve)

Gotovina na rokah in v bankah	\$ 13,753,109.38
United States vladne certifikate, direktno in polno garantirane	31,266,537.50
Druge investicije	35,846,311.11
Posojila na prvo knjizbo na zemljišča	28,316,006.37
Collateral in druga posojila	5,197,477.12
Bankna hiša in lot	1,150,000.30
Druga zemljišča lastovana	2,082,181.37
Zasluzene obresti in drugo premoženje vključno depozit z Fed. Deposit Insurance Corp.)	1,019,695.17
Skupaj	\$118,631,918.02

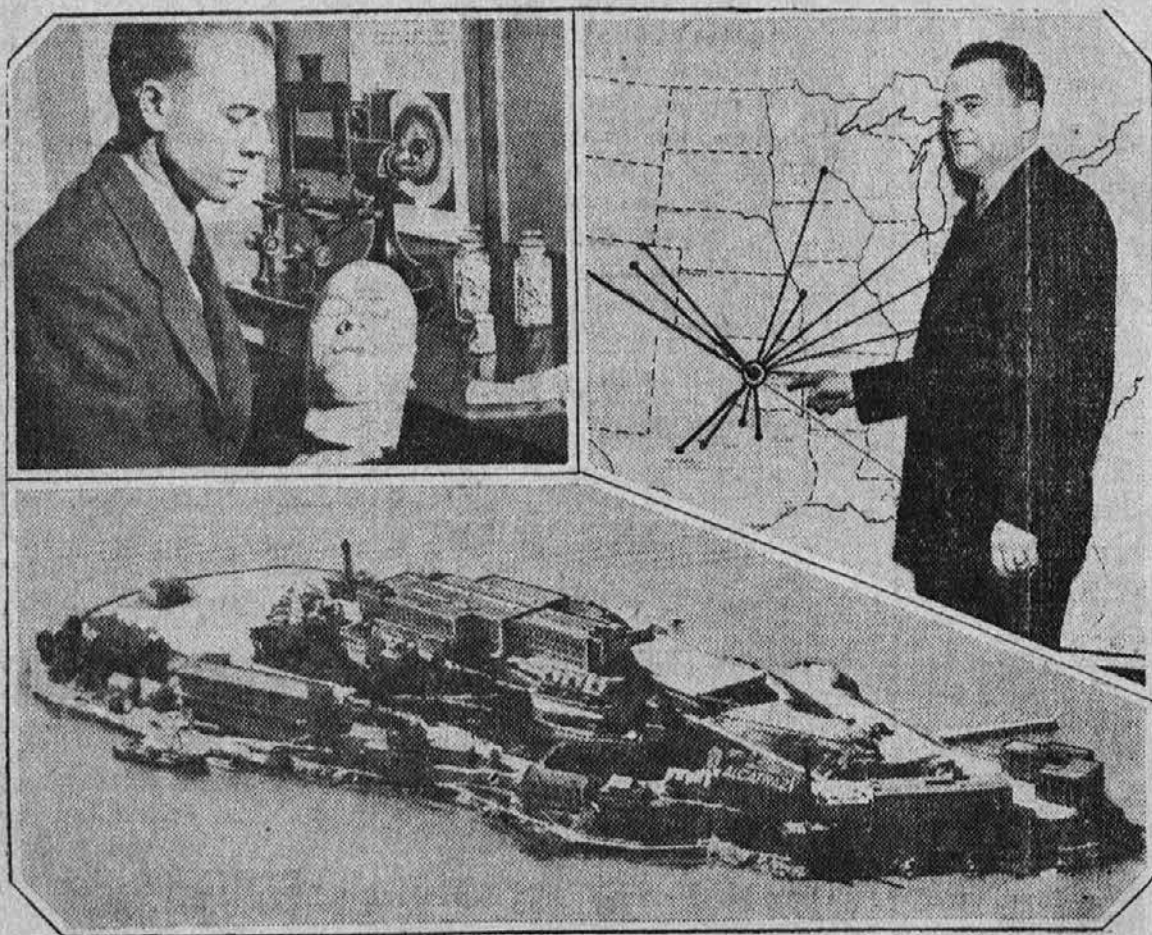
OBVEZNOSTI

Glavnične note	\$2,000,000.00
(Podvržene depozitom in vsem drugim obveznostim Society.)	
Preostanek	5,000,000.00
Skupaj preostanka	7,000,000.00
Nerazdeljen dobiček	769,858.96
Rezervirano za davke, obresti na glavnične note in stroške	455,243.43
Hranilne vloge	110,207,110.53
Druge obveznosti	199,705.10
Skupaj	\$118,631,918.02

Incorporated 1849 Society for Savings in the City of Cleveland

Člani Federal Deposit Insurance Corporation

VLOŽITE SVOJE PRIHRANKE V HRANILNO BANKO

Zedinjene države so napovedale vojno sločincem in jih precej pridno iztrebljajo. Zgoraj na levi ima zvezni uradnik v rokah mliško maske proslulega roparja Johna Dillingerja, desno je Edgar Hoover, načelnik vladnega preiskovalnega urada in spodaj je jetnišnica Alcatraz v San Francisco zalivu, iz katere ni še noben jetnik ušel.